

Dantų ligos

KARIESAS ARBA DANTŲ ĖDUONIS – TAI UNIKALI DIETOS IR BAKTERIJŲ SUKELTA DANTIES KIETŪJŲ AUDINIŲ LIGA, KURIOS PASEKMĖ – TIRPSTANTYS IR YRANTYS KALCIFIKUOTI AUDINIAI. TAI NĖRA PAPRASTA INFEKcinė LIGA.

Dantų ėduoniui sukelti reikia keleto veiksnių: angliavandenių, tam tikrų bakterijų, danties ir laiko. Nė vienas veiksnys atskirai negali sukelti ėduonies. Tam tikromis bakterijomis žmogus užsikrečia per seiles (ką tik gimęs kūdikis neturi ėduonį sukeliančių bakterijų). Angliavandenių yra daugelyje maisto produktų. Patys kariesogeniškiausi yra lengvai fermentuojami monoangliavandeniai ir disacharidai. Jų yra net tokiuose maisto produktuose, kurie nėra saldūs: pomidorų ir kituose padažuose, marinatuose, netgi duonoje. Žmogus negali nevalgyti, o tuo labiau atsisakyti angliavandenių (sveikatos specialistai rekomenduoja, kad dietoje būtų 55–60 proc. angliavandenių), todėl mikroorganizmai, esantys burnoje, nuolat gauna jiems reikalingų angliavandenių, fermentuoja juos iki rūgščių ir ardo danties kietuosius audinius

Sveikos dantenos

Periodontitas

Pulpitas – danties pulpos uždegimas. Pulpa yra danties viduje, ją supa emalis ir dentinas. Pulpa sudaro minkštieji audiniai, kuriuose yra kraujagyslės ir nervai. Prasidėjus pulpos audinių uždegimui, jie patinsta, pradeda spausti nervą, o tai pasireiškia dideliu skausmu.

Periodontitas – progresuojantis dantenu ir aplinkinių audinių uždegiminis susirgimas. Dėl apnašų kaupimosi apie dantį pirmiausia vystosi dantenu uždegimas (gingivitas), kuris pasireiškia kraujavimu iš dantenu (pvz., valantis dantis). Dažnai žmonės išsigąsta tokio kraujavimo ir nebevalo dantenu, taip padarydami didelę klaidą, nes būtent apnašos ir yra kraujavimo priežastis. Apnašoms mineralizuojantis formuojasi vaidinamieji konkretiniai, arba dantenu akmenys, kurie pažeidžia gilesnius periodonto audinius. Pažeidžiamas ir ima nykti periodonto raištis, dantenos atšoka nuo dantenu, susidaro vadinamosios periodonto kišenės, kuriose kaupiasi bakterijos, minkštos dantenu apnašos, akmenys. Dantenos paspaudus, iš kišenių veržiasi pūliai. Ima tirpti žandikaulio kaulas, dantenos gali nuslinkti nuo dantenu tiek, kiek nutirpo kaulas, tuomet dantys atrodo išilgėję, pradeda klibėti ir netgi savaime iškrenta. Kad dantys mums kuo ilgiau tarnautų, turime tinkamai juos prižiūrėti. Burnos higienos procedūros padės išvengti dantenu ėduonies, palaikys dantenos sveikas, todėl galėsite gerokai ilgiau džiaugtis nuosavais dantimis.

Kaip periodontitas yra gydomas?

Gydymas priklauso nuo ligos sudėtingumo. Pirmiausia reikia sustabdyti uždegimą sumažinant arba pašalinant infekciją – periodontitą sukėlusius mikroorganizmus. Tokiu būdu stabdomas periodonto audinių irimas. Kai kuriais atvejais tam, kad visiškai pašalinti uždegimą arba infekciją, reikalingas gydymas chirurginėmis priemonėmis. Neretai, siekiant atstatyti susidariusius dėl ligos minkštųjų (dantenu) ir kietų (kaulo) audinių defektus, taip pat reikia taikyti chirurginį gydymą.

Dantenu ligų stadijos

Kaip prižiūrėti dantis sergant gingivito ir periodontito ligomis?

Krupščiai valyti dantis, tarpdančius, liežuvį bei masažuoti danteną kiekvieną dieną. Sugedusius dantis taisyti laiku, protezuoti/ atstatyti prarastus dantis.

Reguliariai, kaip paskirta gydančio gydytojo, atvykti į vizitus – tai labai svarbu.

BURNOS HIGIENA

skirstoma į:

- profesionalią;
- individualią (asmeninę).

Profesionali burnos higiena atliekama odontologo kabinete. Šią procedūrą reikėtų atlikti du kartus per metus. Reguliarūs vizitai pas odontologą padės aptikti éduonį pradiniuose vystymosi etapuose.

Individuali (asmeninė) burnos higiena atliekama du kartus per dieną:

- ryte po pusryčių;
- vakare prieš miegą;

Priemonės skirtos pasireiškus periodonto ligai:

yra specialių pastų, turinčių savo sudėtyje priešuždegiminių medžiagų, antiseptinių, antibakterinių medžiagų, pvz., dantų pastos su vaistažolių ekstraktais, pasta su triklozanu, pasta su chlorheksidinu.

Dantų šepetėlis turi būti minkštais šereliais. Yra specialūs pagalbiniai dantų šepetėliai, būtini sergant periodontitu – tai tarpdančių šepetėliai, juos parenka gydytojas, atsižvelgdamas į tarpdančių dydį.

Papildomai po dantų valymo dantenu masažavimui bei tarpdančių išvalymui galima naudoti specialius aparatus – dantenu irigatorius.